

CENTER FOR
THE STUDY OF
DEMOCRACY

Разгръщане на потенциала за зелена икономическа трансформация във въглищните региони на България

Д-р Радостина Примова
Старши анализатор
Програма Енергетика и климат

Адекватност на целите

Основна цел- изпълняване на основите законови изисквания;
Целите на събиране на информация и търсене на легитимност са второстепенни;

Включване

Стара Загора и Кюстендил - ниско ниво на включване, ограничено обществено обсъждане, без участието на уязвими групи; МСП са слабо представени и разпознати като ключова целева група

Перник: по-широко обществено включване отдолу нагоре. Активно и целенасочено включване на младежи като основна целева група

Баланс на влиянието на заинтересованите страни

Стара Загора и Кюстендил: небалансирано участие и влияние; доминират големите енергийни играчи и профсъюзите; слабо влияние на МСП и уязвимите групи
Перник: добър баланс между заинтересованите страни водещ до генерирането на местни и децентрализирани енергийни решения

Прозрачност

Ниска

Методи за ангажиране

Липса на ясна комуникация и взаимодействие/ свързаност между местните и националните дебати

Информационните кампании и местните граждански дебати се движат/ иницират предимно от граждански инициативи, а не от обществените власти

Дълбочина, изчерпателност и подходящо време на ангажиране

Стара Загора и Кюстендил: ниски нива;
Перник: средно ниво, подходящо време на ангажиране

	Стара Загора	Перник	Кюстендил
Амбиция за декарбонизация	<p>Между „ниска“ и „средна“; Висока ВЕИ цел (15 330 000 MWh годишно), но без план за реализация; Намаляване на емисиите на парникови газове от промишлени съоръжения с 40%</p>	<p>Между „ниска“ и „средна“; Висока ВЕИ цел (2 190 000 MWh годишно), но без план за реализация; Намаляване на емисиите на парникови газове от промишлени съоръжения с 40%</p>	<p>Ниска; Висока ВЕИ цел (2 847 000 MWh годишно), но без план за реализация; Намаляване на емисиите на парникови газове от промишлени съоръжения с 40%</p>
Показатели за ефективност, (съхранение, отопление базирано на ВЕИ, устойчив транспорт, замяна на горивния микс в промишлените процеси, децентрализация на енергийната система)	Без конкретни цели	Без конкретни цели	Без конкретни цели
Съвместимост с националните и европейските стратегии за декарбонизация	<ul style="list-style-type: none"> • До голяма степен несъвместим с европейските цели за декарбонизация; • Липса на показатели за ефективност, конкретни механизми и проекти 	<ul style="list-style-type: none"> • До голяма степен несъвместим с европейските цели за декарбонизация; • Липса на показатели за ефективност, конкретни механизми и проекти 	<ul style="list-style-type: none"> • До голяма степен несъвместим с европейските цели за декарбонизация; • Липса на показатели за ефективност, конкретни механизми и проекти

Сълб 3: Потенциал за зелена трансформация

Критерий 1: Социо-икономически аспекти

Стара Загора

Перник

Кюстендил

Без задълбочена социално-икономическа оценка на регионалния потенциал;
Частично дефинирани конкретни сектори и цели, както и потоци на финансиране за програмите за преквалификация

Критерий 2: Интелигентна специализация

Липса на обща визия за секторно развитие;
липса на конкретни мерки за подобряване на бизнес средата за иновативни предприятия

Целенасочен подход на общината за подкрепа на зелено предприемачество и надграждащата визия за секторно развитие и индустриална специализация;
Зараждащи се инициативи за индустриално възраждане/дигитализация на индустрията в региона, подкрепени от общината

Липса на обща визия за секторно развитие;
липса на конкретни мерки за подобряване на бизнес средата за иновативни предприятия

Критерий 3: Развитие на малки и средни предприятия (МСП)

Недостатъчни мерки за насърчаване на МСП в областта на нисковъглеродни икономически дейности и зелено предприемачество.
Липса на конкретни цели по много от показателите за развитие на МСП

30 МСП до 2029, които въвеждат иновации в продукт или процес

9 МСП до 2029, които въвеждат иновации в продукт или процес

9 МСП до 2029, които въвеждат иновации в продукт или процес

Критерий 4: Иновации

Стара Загора

Липса на конкретни показатели и мерки за подкрепа, свързани с иновации в ТПСР

Перник

Липса на конкретни показатели и мерки за подкрепа, свързани с иновации в ТПСР;
На местно ниво - предложения за мерки за обучение на професионалисти и подобряване на административния капацитет

Кюстендил

Липса на конкретни показатели и мерки за подкрепа, свързани с иновации

Критерий 5: Проекти водени от местната общност/публично-частни устойчиви проекти

Липса на специфични проекти и механизми;
Липса на мерки и цели за насърчаване на проекти водени от местната общност

Липса на специфични мерки и механизми в Плана;
Зараждащи се предложения на местно ниво за възобновяеми енергийни общности в някои от кварталите

Липса на специфични мерки и механизми в Плана;
Липса на мерки и цели за насърчаване на проекти водени от местната общност

Основни препоръки

- Необходим е ясен график за постепенно спиране на въглищата преди 2030 г, който е научнообоснован
 - Премахване на съществуващите субсидии за производство на електроенергия от лигнитни въглища (оценени на около 1 милиард евро годишно)
- Нужда от допълнителни инвестиции в редица сектори за абсорбиране (строителство, селско стопанство и търговия)
 - Въвеждането на търгове за нови ВЕИ, които да не дискриминират между различните технологии
 - Разработването на технологична пътна карта
- Стимули за нови стартиращи предприятия в автомобилната индустрия и нейната верига за доставки, преработката на вторични материали, научните изследвания, сектора на услугите
 - Интегриране на критерии за устойчивост в тържния процес,
 - Дефиниране на специфични секторни цели и показатели за ефективност
- Мерки в подкрепа на индустриални паркове за чисти технологии и центрове за научноизследователска дейност
- Необходимост от всеобхватна и приобщаваща стратегия за консултиране на заинтересованите страни, обхващаща уязвимите групи и обхващаща всички съответни икономически сектори
 - Към по-добър баланс между по-големи проекти и осигуряване на финансиране за МСП, малки ВЕИ централи, местни проекти, особено тези, които са водени от общността (напр. 30% праг за проекти с участие на местната общност)
 - Специални механизми за подпомагане или инициативи за социално предприемачество в нисковъглеродни технологии

CENTER FOR
THE STUDY OF
DEMOCRACY

Благодаря Ви за вниманието!

Д-р Радостина Примова

Старши анализатор

Програма Енергетика и климат

radostina.primova@csd.bg

www.csd.bg

